

ARCHIV NÁRODNÍ GALERIE V PRAZE

HUGO BOETTINGER **(* 1880 - † 1934)**

Inventář osobního fondu

Časové rozmezí fondu: 1899–1934 (1961)

Značka fondu: 20

Číslo evidenčního listu NAD: 97

Evidenční číslo inventáře: 137

Zpracovaly: Jiřina Janišová, Lucie Večerníková

Místo: Praha 2017

Hugo Boettinger (1880–1934)

Hugo Boettinger se narodil 30. dubna 1880 ve známé rodině výtvarníků v Plzni. Děd Martin byl kaligraf, malíř diplomů a vývěsních štítů, otec Josef (1839-1914) fotograf a dobrý kreslíř a bratr Jindřich (1868-1886), velmi nadaný student malířské akademie, který zemřel předčasně v osmnácti letech.

V letech 1895 až 1898 Boettinger studoval Uměleckoprůmyslovou školu v Praze u profesorů E. K. Lišky a F. Jeneweina, mezi lety 1899 až 1902 pak Akademii výtvarných umění u prof. M. Pirnera. Po jejím absolvování cestoval po Francii, Belgii, Holandsku a Anglii (1903–1906). Poměrně brzy byly zveřejňovány jeho ilustrace, a to zejména karikatury, např. v časopisech Šibeničky, Nebojsa, Rarach a Volné směry. Nakladatel J. Otto vydal souborně jako album „Karrikatury“ v roce 1910. Dále vycházely jeho karikatury, které podepisoval jako Dr. Desiderius (převzatý pseudonym, který užíval jeho zesnulý bratr Jindřich), v Lidových novinách, ve Světozoru a v Zlaté Praze. Cykly karikatur byly vydány v letech 1910-1930 v následujících souborech: Národní shromáždění, Soubor obce Sokolské, Grotosky, Včera a dnes, Žena, Mládí, Variace na téma dívky, Portrétní kresby a Veselé kresby.

Na popud přítele T. F. Šimona se Boettinger také od roku 1903 věnoval grafice, zejména litografii. Hugo Boettinger se také proslavil jako malíř portrétů, a to zejména hudebníků. On sám měl k hudbě vřelý vztah, v mládí ho hudebním základům učil Josef Suk. Stejný vztah měl i k umění tanečnímu, jeho neteří byla známá tanečnice Milča Mayerová, zobrazoval nejen ji, ale i další, např. Anku Čekanovou, Jelizavetu Gzovskou ap. V jeho malířské tvorbě se objevuje kromě figurální tvorby i řada krajinomaleb. Hugo Boettinger zemřel 9. prosince 1934 v Praze.

Literatura

Boettinger Hugo, Dr. Desiderius: Portrétní kresby 1916-1930, Praha 1930

Čadík Jindřich, Hugo Boettinger, Praha 1938

John Jaromír, Desiderius Hlasatel in: Lidové noviny, roč. 27, č. 70, 1919/03/11, s. 1-2

Novák Arthur, Exlibris a užitková grafika Huga Boettingera, Praha 1946

Vývoj a dějiny archivního fondu

Pozůstalost Hugo Boettingera byla shromážděna v Archivu NG postupně nákupem z antikvariátu Kniha, n.p. v letech 1963 až 1973. Velký soubor rukopisů, kreseb, výstřižků a výtvarných prací (AA 2944) byl získán v roce 1981. Významnou součástí fondu tvoří i dar Anny Masarykové (korespondence s Adou Gollovou-Hodačovou).

Archivní charakteristika fondu

Písemná pozůstalost Huga Boettingera je poměrně rozmanitá. Kromě několika osobních dokladů zahrnuje především korespondenci odeslanou. Nejvíce dopisů zaslal Boettinger Mariu Stadlerovi a sběrateli Břetislavu Pračkoví, s nímž udržovala písemný styk i jeho žena Růžena Boettingerová, později provdaná Pelnářová. Dopisy s redakcí Světozoru i dalšími umožňují sledovat Boettingerův pracovní život a dráhu umělce, stejně jako velké množství rukopisů. Největší skupinu tvoří výstřižky Boettingerových karikatur v tehdejšímu tisku. Ty byly uspořádány

jednak do alb, další jsou řazeny podle toho, v jakém periodiku vyšly. Kromě nich se v albech nacházejí i některé originální grafiky.

Záznam o uspořádání fondu a sestavení pomůcky

Inventář byl vytvořen v souladu se Zásadami pro zpracování osobních archivních fondů a pro psaní jejich inventářů, platných ve shodě s prováděcí vyhláškou č. 645 zákona č. 499/2004 Sb. O archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. V rámci vnitřní skartace byly vyřazeny pomocné obálky a desky. Fond zpracovala Jiřina Janišová roku 1994 a doplnila Lucie Večerníková v roce 2017. Je uložen pod přírůstkovými čísly AA 860-861, AA 967, AA 1071, AA 1252, AA 1280, AA 1396, AA 1596, AA 1836, AA 1978, AA 2145, AA 2423, AA 2630, AA 2639, AA 2641, AA 2663-2665, AA 2701, AA 2674-2675, AA 2780, AA 2791-2792, AA 2944, AA 3243, AA 3448, AA 3833 a AA 4161.

Inv. č.	Obsah	Počet ks/lí	Časový rozsah	Př. č. AA	Č. kart.
Doklady – vlastní					
1	Smlouvy na koupi hrobového místa pro rodinu Huga Boettingera, přiložen zápis na hrob Václava Voráčka	3 ks	1922-1934	2944	1
2	Jmenovací dekret – členství čtvrté třídy České akademie věd	1 kus	1925	2944	1
Doklady – rodinné					
3	Zřízení pamětní desky na rodném domě Hugo Boettingera v Plzni	1 kus	1937	2944	1
4	Potvrzení o nákupu pěti kreseb H. Boettingera Národní galerií v Praze	2 ks	1950	2944	1
5	Smlouva na výtvarné dílo mezi N. Pelnářovou a Státním nakladatelstvím dětské knihy, přiložen průvodní dopis (1. 3. 1960), dodací list a vyúčtování	4 ks	1960-1961	2944	1
Korespondence přijatá – jednotlivci					
6	Gočár Josef Praha, 12. 5. 1930, přiložena fotografie Josefa Gočára (1 kus)	3 lí 1 fot.	1930	2639	1
7	Jenewein Felix Praha, 12. 6. 1899	1 list	1899	2665	1
8	Jiránek Miloš Starý Kolín, 5. 8. 1909 Praha, 17. 9. 1909 (navštívenka)	2 lí	1909	2664	1
9	Kašpar Adolf Praha, 2. 5. 1930, přiloženy výstřižky (3 ks) a návrh ex libris Josefa Stránského z roku 1932 (1 kus)	4 lí	1930, 1932	2630	1
10	Pirner Maxmilián Praha, 30. 9. 1911 Praha, 17. 2. 1924, přiložen výstřižek o Maxi Švabinském z roku 1954 (1 kus)	3 lí	1911, 1924, (1954)	2675	1
11	Preisler Jan b. d., b. d. (pohlednice)	1 list	b. d.	2641	1
12	Schwaiger Hanuš Praha, 7. 7. 1905	1 list	1905	2674	1

13	Šaloun Ladislav Praha, 18. 5. 1934, přiloženo Šalounovo motto, fotografie Ladislava Šalouna (1 kus) a výstřižky (2 ks)	4 ll 1 fot.	1934	2663	1
----	---	----------------	------	------	---

Korespondence odeslaná – jednotlivcům

14	Fiala Kamil Praha, 6. 7. 1915	2 ll	1915	1280	1
15	Gollová-Hodačová Ada Praha, 15. 8. 1903 (dopisnice s karikaturou) Praha, 17. 9. 1905 (dopisnice s karikaturou) London (Londýn), 2. 7. 1906 (dopisnice s karikaturou) b. m., b. d. (dopisnice s karikaturou)	4 ll	1903-1906, b. d.	2701	1
16	Hilbert Jaroslav Praha, 9. 4. 1923	2 ll	1923	2780	1
17	Hlavová Olga [Paris (Paříž)], 20. 6. 1906 (pohlednice) London (Londýn), 26. 7. 1906 (pohlednice)	2 ll	1906	1836	1
18	Klem František Praha, [20. 12. 1910] (dopisnice)	1 list	1910	1596	1
19	Křemen František Paris (Paříž), [30. 9. 1903] (dopisnice)	1 list	1903	3243	1
20	Mádlová A. – Otto J. [Paris (Paříž)], b. d. (pohlednice)	1 list	b. d.	3833	1
21	Mikš Adolf Praha, 20. 12. 1924	2 ll	1924	1396	1
22	Němec Josef E. b. m., 5. 5. 1913 (navštívenka) b. m., 8. 5. 1913 b. m., 17. 7. 1913 (navštívenka) b. m., 9. 10. 1913 [Praha, 18. 10. 1913] (zálepka) [Praha, 22. 10. 1913] (zálepka) [Praha], 5. 4. 1914 (zálepka) b. m., 22. 5. 1915 (navštívenka) [Bechyně, 23. 3. 1918] (dopisnice) b. m., 28. 3. 1922 b. m., 8. 1. 1927 (navštívenka) [Praha], 1. 12. 1927 (dopisnice) [Praha], 3. 12. 1927 (dopisnice) b. m., b. d. (navštívenka, 2x)	16 ll	1913-1927, b. d.	1280, 1396	1

	b. m., b. d.				
23	Novák Artur Praha, 17. 6. 1925, přiložena obálka Praha, 4. 1. 1931	3 ll 1 ob.	1925, 1931	967, 1252	1
24	Pachnerová-Skálová Míla Praha, 27. 9. 1933, přiložena obálka Praha, 4. 12. 1933, přiložena obálka	3 ll 2 ob.	1933	2423	1
25	Pračka Břetislav [Praha], 7. 4. 1929 (dopisnice) Praha, 11. 4. 1929, přiložena obálka b. m., 3. 5. 1929 b. m., 7. 5. 1929 [Tatranská Lomnica], 10. 8. 1929 (pohlednice) Praha, 17. 11. 1929, přiložena obálka [Praha, 21. 12. 1929], pouze obálka Praha, 25. 12. 1929 Praha, 10. 4. 1930 Praha, 24. 5. 1930, přiložena obálka Praha, 2. 1. 1931, přiložena obálka [Praha], 3. 1. 1931, přiložena obálka Praha, 9. 1. 1931, přiložena obálka Praha, 16. 3. 1931, přiložena obálka Praha, 13. 4. 1931, přiložena obálka Praha, 18. 5. 1931 b. m., 27. 5. 1931 Praha, 5. 11. 1931 Praha, 22. 11. 1931 [Praha], 25. 11. 1931 (pohlednice) Praha, 15. 12. 1931 (dopisnice) Praha, 23. 12. 1931 Praha, 27. 12. 1931, přiložena obálka b. m., 14. 1. 1932 Praha, 21. 1. 1932, přiložena obálka [Praha, 24. 3. 1932], přiložena obálka Praha, 25. 11. 1932, přiložena obálka [Praha], 20. 12. 1932, přiložena obálka Praha, 29. 12. 1932 [Praha], 7. 2. 1933, přiložena obálka Praha, 26. 4. 1933 [Praha], 26. 4. 1933 (pohlednice) [Praha], 11. 5. 1933 (pohlednice) Praha, 23. 11. 1933, přiložena obálka [Praha], 20. 12. 1933 (pohlednice) [Praha], 5. 3. 1934, přiložena obálka Praha, 8. 5. 1929 (navštívenka) [Praha], 19. 4. 1934, přiložena obálka	65 ll 24 ob.	1929-1934, b. d.	2791	1

- Praha, 5. 5. 1934, přiložena obálka
 Praha, 12. 5. 1934, přiložena obálka
 Praha, 17. 5. 1934, přiložena obálka
 Praha, 7. 6. 1934, přiložena obálka
 [Praha, 8. 11. 1934], přiložena obálka
 [Praha, 10. 12. 1934], pouze obálka
 b. m., b. d. (navštívenka)
- 26 **Stadler Marius** 39 II 1924-1934 1071 1
 3 ob.
 Praha, 1. 4. 1924
 Dvůr Králové, duben 1924
 [Praha, 3. 5. 1924], přiložena obálka (navštívenka)
 [Praha], 12. 5. 1924 (dopisnice)
 [Praha, 12. 5. 1924] (dopisnice)
 [Praha], 15. 5. 1924 (dopisnice)
 [Praha], 22. 3. 1926 (dopisnice)
 Praha, 10. 12. 1926
 Praha, 23. 3. 1927 (navštívenka)
 Praha, 24. 3. 1927 (navštívenka)
 b. m., 24. 6. 1927 (navštívenka)
 Praha, 8. 7. 1927 (pohlednice)
 [Praha], 16. 9. 1927 (dopisnice)
 Praha, 28. 9. 1927 (dopisnice)
 [Praha], 7. 10. 1927 (pohlednice)
 Praha, 29. 11. 1927
 Praha, 6. 12. 1927
 Praha, 12. 12. 1927 (navštívenka)
 b. m., 13. 12. 1927
 Praha, 17. 12. 1927 (navštívenka)
 [Praha], 19. 12. 1927 (pohlednice)
 [Praha, 22. 12. 1927] (pohlednice)
 Praha, 23. 12. 1927 (pohlednice)
 Praha, 30. 12. 1927 (dopisnice)
 Praha, 13. 3. 1929
 [Praha], 17. 3. 1929 (dopisnice)
 Praha, 26. 3. 1929 (dopisnice)
 b. m., 7. 11. 1929
 [Praha], 11. 12. 1929 (dopisnice)
 Praha, 26. 12. 1929 (pohlednice)
 [Praha], 3. 7. 1930 (pohlednice)
 Praha, 19. 3. 1934, přiložena obálka
 Praha, 5. 4. 1934, přiložena obálka
- 27 **Stretti Viktor** 1 list b. d. 3833 1
 [Praha], b. d. (pohlednice)
- 28 **Suk Josef** 1 list 1920 3833 1
 Potštejn, 7. 6. 1920 (pohlednice)

29	nezjištěný Potštejn, 27. 7. 1919	1 list	1919	1978	1
30	nezjištěný Praha, 24. 10. 1918	1 list	1918	1978	1
31	nezjištěný b. m., 1908	2 ll	1908	3833	1
32	nezjištěný b. m., 31. 3. 1920	1 list	1920	3833	1
33	nezjištěný Praha, 27. 12. 1932 (navštívenka)	1 list	1932	3833	1

Korespondence odeslaná – korporacím

34	Rektorát c. k. akademie umění Paris (Paříž), 18. 1. 1903 (spolu s F. T. Šimonem)	1 list	1903	1280	1
35	Redakce Pražského ilustrovaného zpravodaje Praha, 4. 11. 1928 Praha, 12. 12. 1929	2 ll	1928-1929	860, 861	1
36	Redakce Světozoru b. m., 10. 2. 1922 b. m., 4. 3. 1922 b. m., 11. 7. 1923 (navštívenka) [Praha, 23. 2. 1924] b. m., leden 1926 b. m., 2. 4. 1926 b. m., 12. 4. 1926 Praha, 5. 8. 1926 (navštívenka) b. m., 17. 8. 1926 b. m., 27. 12. 1926 b. m., 1926 (3x) Praha, 1926 (navštívenka) b. m., 26. 6. 1927 (navštívenka) b. m., 5. 10. 1927 (navštívenka) b. m., 28. 11. 1927 b. m., 14. 12. 1927 b. m., 22. 12. 1927 b. m., 6. 3. 1928 b. m., 20. 9. 1928 b. m., 1928 (2x) Praha, 20. 11. 1929 Praha, 25. 11. 1929 b. m., 1929 Praha, 9. 2. 1930	53 ll	1922-1932, b. d.	2145	1

Praha, 18. 10. 1931
Praha, 6. 3. 1932
Praha, b. d. (3x navštívenka)
Praha, b. d.
b. m., b. d. (7x)

Korespondence Růženy Boettingerové-Pelnářové

Přijatá – jednotlivci

37	Hodek Josef Plzeň, 6. 5. 1948	1 list	1948	2944	1
38	Janke S. Plzeň, 9. 7. 1948	1 list	1948	2944	1
39	Květ Jan M. Praha, 1. 6. 1938, přiložen seznam věcí darovaných Dvořákovu muzeu	2 ll	1938	2944	1
40	Novák Ladislav Praha, 2. 3. 1935	1 list	1935	2944	1
41	Polan Bohumil Plzeň, 18. 7. 1948	2 ll	1948	2944	1

Přijatá – korporace

42	Městský úřad v Plzni Plzeň, 7. 12. 1939	2 ll	1939	2944	1
43	Národní museum v Praze Praha, 28. 2. 1947 Praha, 15. 7. 1947	2 ll	1947	2944	1
44	Národopisné museum Plzeňska Plzeň, 3. 6. 1948	1 list	1948	2944	1
45	Osvětová rada města Plzně Plzeň, 27. 4. 1948 Plzeň, 9. 6. 1948	2 ll	1948	2944	1
46	Sdružení západočeských výtvarných umělců v Plzni Plzeň, 9. 3. 1948	1 list	1948	2944	1
47	Spolek pro postavení pomníku mistra Antonína Dvořáka v Praze Praha, 15. 6. 1938 Praha, 13. 5. 1940	2 ll	1938, 1940	2944	1

48	Státní pedagogické nakladatelství Praha, 23. 3. 1960 Praha, 1. 2. 1961	2 ll	1960-1961	2944	1
----	---	------	-----------	------	---

Odeslaná – jednotlivcům

49	Pračka Břetislav Praha, 8. 10. 1929 [Praha, 9. 10. 1929], přiložena obálka [Praha, 9. 4. 1934], přiložena obálka [Praha, 28. 10. 1934], přiložena obálka [Praha], b. d., přiložena obálka b. m., b. d.	8 ll 4 ob.	1929-1934, b. d.	2792	1
----	---	---------------	---------------------	------	---

Rukopisy – vlastní

50	Drobné poznámky H. Boettingera	2 ll	1920, b. d.	1280	1
51	Některá životopisná data o mém tatínkovi	1 kus	1921	2944	1
52	Seznam veselých kreseb Dr. Desideria pro výstavu ve Dvoře Králové	1 kus	1927	1071	1
53	Hugo Boettinger: Vánoční	1 list	1929	2944	1
54	O přátelství s velkým umělcem	11 ll	1935	2944	1
55	Hubo Boettinger o sobě (dopis Dr. Matějčkovi)	4 ll	b. d.	2944	1
56	Životopis	6 ll	b. d.	2944	1
57	Jak jsem maloval portrét Českého Kvartetta	2 ll	b. d.	2944	1
58	K jubileu třicetileté činnosti Českého Kvartetta	1 list	b. d.	2944	1
59	K začátku jubilejních slavností Dvořákových	5 ll	b. d.	2944	1
60	Několik vzpomínek na M. R. Štefánika a úvaha o jeho významu	5 ll	b. d.	2944	1
61	Poznámky k rodokmenu H. Boettingera	1 list	b. d.	1280	1

Rukopisy – cizí

62	Dva rozhovory s H. Boettingerem	2 ll	1930	2944	1
63	Proslovy při vernisážích výstav H. Boettingera	7 ll	1930-1946	2944	1
64	Hugo Boettinger: Litografie	5 ll	1942	2944	1

65	Několik poznámek k vystaveným obrazům H. Boettingera	5 ll	1942	2944	1
66	Rukopis textu pro Tomanův slovník – H. Boettinger	1 list	b. d.	2944	1
67	Opisy úvodních textů knih o H. Boettingerovi z let 1922-1937	6 ll	b. d.	2944	1
68	Opisy textů katalogů k výstavám H. Boettingera z let 1913-1937	6 ll	b. d.	2944	1
69	Článek o zasazení pamětní desky na rodném domě H. Boettingera	2 ll	b. d.	2944	1
70	Umělcova cesta za věčným jarem	4 ll	b. d.	2944	1
71	Výstavka prací otce a děda akad. malíře H. Boettingera	1 list	b. d.	2944	1
72	Soupis podobizen a portrétních kreseb Josefa Suka a Františka Ondříčka od H. Boettingera	9 ll	b. d.	2944	1
73	Seznam užitě grafiky H. Boettingera	2 ll	b. d.	2944	1
74	Seznam štočků uskladněných v Bubenci	5 ll	b. d.	2944	1
75	Soupis litografií H. Boettingera	4 ll	b. d.	2944	1
76	Soupis malířského díla H. Boettingera	37 ll	b. d.	2944	1
77	Soupis výstav H. Boettingera	9 ll	b. d.	2944	1
78	Seznam literatury o H. Boettingerovi	6 ll	b. d.	2944	1
79	Opisy článků z novin a časopisů o životě a díle H. Boettingera z let 1909-1955	34 ll	b. d.	2944	2

Tisky a výstřižky

80	Kníže B. Schwarzenberg (autor H. Boettinger)	1 kus	1907	2944	28/08
81	PF Bohuslava Hybala s karikaturou H. Boettingera	2 ks	1931	2944	2
82	Dr. Desiderius (Hugo Boettinger), Výstava veselých kreseb, Pávilon SVU Mánes, 1936	1 kus	1936	2944	2
83	H. Boettinger, Galerie V. J. Čadík, Praha 1936	1 kus	1936	2944	2
84	Pozvánka na výstavu Neznámý Boettinger	3 ks	1941	2944	2
85	Pohlednice s pracemi H. Boettingera	4 ks	b. d.	2944	2
86	Volné listy s reprodukcemi H. Boettingera z let 1912-1932	89 ks	b. d.	2944	2

87	Alba výstřižků a výtvarných prací-karikatur H. Boettingera (některé originální grafiky)	8 ks	1900-1933	2944	28/08
88	Výstřižky z výstavy H. Boettingera	1 kus (2 II)	1912	2944	28/08
89	Výstřižky – práce H. Boettingera v různých periodikách	132 ks	1918-1931	2944	2
90	Výstřižky – práce H. Boettingera z Lidových novin	458 ks	1922-1932, b. d.	2944	2
91	Výstřižky – práce H. Boettingera ve Světozoru	49 ks	1924-1931	2944	2
92	Výstřižky k životu a dílu H. Boettingera	3 ks	1948-1960	2944	2

Fotografie

93	Odhalení pamětní desky na rodném domě v Plzni	5 ks	1948	4161	3
94	Osobní fotografie	1 kus	b. d.	3448	3
95	Fotografie díla – akty	112 ks	b. d.	4161	3
96	Fotografie díla – portréty	73 ks	b. d.	4161	3
97	Fotografie díla – karikatury	77 ks	b. d.	4161	3
98	Fotografie díla – různé	22 ks	b. d.	4161	3

Tiráž

Hugo Boettinger (*1880 – †1934) - inventář osobního fondu

časový rozsah fondu: 1889–1934 (1961)

počet evidenčních jednotek: 3 kartony + velké formáty

počet inventárních jednotek: 98

rozsah v bm: 0,72 bm

stav ke dni: 13. 2. 2017

jméno zpracovatele: Jiřina Janišová, Lucie Večerníková

číslo evidenčního listu NAD: 97

číslo evidenční pomůcky: 137

počet stran: 13

schválil dne: 18. 2. 2017 Tomáš Hylmar